SLEZSKÁ UNIVERZITA V OPAVĚ
Filozoficko-přírodovědecká fakulta v Opavě

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Akademický rok: 2024/2025

Zadávající ústav: Institut tvůrčí fotografie

Student: BcA. Radek Kalhous

UČO: 53487

Program: Filmové, televizní a fotografické umění a nová média

Obor: Tvůrčí fotografie

Téma práce: P: Nížina

Téma práce anglicky: P: Lowland

Zadání:

Řeka, která ještě před chvíli padala divoce a nespoutaně z nedalekých hor, je náhle klidná a dospělá. Polabská nížina je nasáklá klidem a nedovolí být jinou ani řece. Je to zem, která se formovala osmdesát milionů let jako tiché dno křídového moře. Tichá zůstala i dnes. Snad jen místo vody podpírá nebe. Neviditelná rovina plní svoji roli a zbytečně nestíní horizontu, který odhaluje její podstatu.

Stojím na poli a hlavu mám v nebi. Nic mi nevadí ve výhledu. Vzdálené stromy oddělují mraky od země a nedovolí být krajině zcela čistou. Polabí je takové – nemusí být minimalisticky čisté, ani romanticky kýčovité. Jeho podstata je jinde.

Narodil jsem se tady. Už jako kluk jsem na kole vyjížděl do polí za městem, přitahován touto zvláštní krajinou. Rozpor v tom, co mě tam táhne, když tam nic není, byl zvláštním druhem prožitku. S fotoaparátem jsem potom raději hledal zřetelnější krásu v krajinách, kde něco je. Fotografoval jsem téměř čtyřicet let. Mezitím jsem se začal toulat i na místa spojená s dětskými zážitky. Někdy zbyly jen vzpomínky na emoce a já se snažil nalézt prostor, který by je v sobě měl. Postupně mne to táhlo zpátky do polí kolem Labe. Přitahoval mě klid, který v sobě ta krajina měla a který jsem odmítal přijmout jako dítě. Nevím, jestli moudřejší, ale určitě klidnější, jsem začal té nížině rozumět. Zkoumal jsem ji fotoaparátem. Objevoval jsem její zemitost a občas jako ztracený v poušti, který nevidí za horizont, jsem stál uprostřed ničeho. Mnohokrát s tím stejným rozporem – co tady dělám. Přes fotku jsem to začal objevovat. Nejprve skrze strukturu zarostlých remízků nebo linií hlubokých ornic rozpuštěných až v horizontu. Hledal jsem esenci klidu skrytou v krajině a netušil jsem, že nalézám návod k vlastnímu klidu a smíření. Pochopil jsem nenápadnou krásu a klid, který v ní je zakletý. I fotografie začaly být jiné. Nížina se mi otevřela a místo nudných horizontů jsem začal vidět charismatickou krajinu. Postupně se vytratily i ty podivné pocitové rozpory a obklopen Polabskou nížinou jsem cítil už jen klid. Teď stojím na poli a hlavu mám v Nebi…

Literatura:

Vedoucí práce: doc. Mgr. Josef Moucha

Datum zadání práce: 2. 4. 2024

Souhlasím se zadáním (podpis, datum):

. . . . . .

prof. PhDr. Vladimír Birgus
vedoucí ústavu

Abstract:
In my practical diploma thesis, I photographed the landscape around the Elbe lowland and tried to visually capture its character and hidden charm.

Key words:
photography, landscape, lowlands, black and white, homeland

Kličová slova:
fotografie, krajina, nížina. černobílá, domovina

Praktická diplomová práce

Nížina-Radek Kalhous

Řeka, která ještě před chvíli padala divoce a nespoutaně z nedalekých hor, je náhle klidná a dospělá. Polabská nížina je nasáklá klidem a nedovolí být jinou ani řece. Je to zem, která se formovala osmdesát milionů let jako tiché dno křídového moře. Tichá zůstala i dnes. Snad jen místo vody podpírá nebe. Neviditelná rovina plní svoji roli a zbytečně nestíní horizontu, který odhaluje její podstatu.

Stojím na poli a hlavu mám v nebi. Nic mi nevadí ve výhledu. Vzdálené stromy oddělují mraky od země a nedovolí být krajině zcela čistou. Polabí je takové – nemusí být minimalisticky čisté, ani romanticky kýčovité. Jeho podstata je jinde.

Narodil jsem se tady. Už jako kluk jsem na kole vyjížděl do polí za městem, přitahován touto zvláštní krajinou. Rozpor v tom, co mě tam táhne, když tam nic není, byl zvláštním druhem prožitku. S fotoaparátem jsem potom raději hledal zřetelnější krásu v krajinách, kde něco je. Fotografoval jsem téměř čtyřicet let. Mezitím jsem se začal toulat i na místa spojená s dětskými zážitky. Někdy zbyly jen vzpomínky na emoce a já se snažil nalézt prostor, který by je v sobě měl. Postupně mne to táhlo zpátky do polí kolem Labe. Přitahoval mě klid, který v sobě ta krajina měla a který jsem odmítal přijmout jako dítě. Nevím, jestli moudřejší, ale určitě klidnější, jsem začal té nížině rozumět. Zkoumal jsem ji fotoaparátem. Objevoval jsem její zemitost a občas jako ztracený v poušti, který nevidí za horizont, jsem stál uprostřed ničeho. Mnohokrát s tím stejným rozporem – co tady dělám. Přes fotku jsem to začal objevovat. Nejprve skrze strukturu zarostlých remízků nebo linií hlubokých ornic rozpuštěných až v horizontu. Hledal jsem esenci klidu skrytou v krajině a netušil jsem, že nalézám návod k vlastnímu klidu a smíření. Pochopil jsem nenápadnou krásu a klid, který v ní je zakletý. I fotografie začaly být jiné. Nížina se mi otevřela a místo nudných horizontů jsem začal vidět charismatickou krajinu. Postupně se vytratily i ty podivné pocitové rozpory a obklopen Polabskou nížinou jsem cítil už jen klid.
Teď stojím na poli a hlavu mám v Nebi…

Practical diploma thesis

Lowland-Radek Kalhous

A river that just moments ago cascaded wildly and untamed from the nearby mountains is now suddenly calm and mature. The Elbe lowlands are steeped in tranquility, allowing the river to be nothing but serene. This is a land that formed over eighty million years as the quiet bed of a Cretaceous sea. It remains silent even today. Perhaps now it upholds the sky instead of water. The invisible plain fulfills its role without unnecessarily obscuring the horizon, revealing its essence.

I stand in a field, my head in the sky. Nothing obstructs my view. Distant trees separate the clouds from the earth, preventing the landscape from being entirely pure. This is how the Elbe region is—it doesn't need to be minimalist or romantically picturesque. Its essence lies elsewhere.

I was born here. Even as a boy, I would ride my bike into the fields beyond the town, drawn to this peculiar landscape. The contradiction of what pulled me there, when there was seemingly nothing, was a unique kind of experience. With a camera, I later sought out more obvious beauty in landscapes where there was something to see. I photographed for almost forty years. In the meantime, I began to wander to places tied to childhood memories. Sometimes only memories of emotions remained, and I tried to find spaces that held them. Gradually, I was drawn back to the fields around the Elbe. I was attracted by the calm that the landscape held, a calm I had refused to accept as a child. I don't know if I'm wiser now, but certainly calmer, I began to understand that lowland. I explored it through the lens of my camera. I discovered its earthiness, and sometimes, like someone lost in a desert unable to see beyond the horizon, I stood in the middle of nowhere. Often with the same inner conflict—what am I doing here? Through photography, I began to uncover it. First through the texture of overgrown thickets or the lines of deep plowed fields dissolving into the horizon. I was searching for the essence of calm hidden in the landscape, not realizing I was finding a guide to my own peace and reconciliation. I understood the subtle beauty and the calm that is woven into it. My photographs began to change too. The lowland opened up to me, and instead of boring horizons, I started to see a charismatic landscape. Gradually, those strange inner conflicts faded away, and surrounded by the Elbe lowlands, I felt only peace.

Now I stand in a field, my head in the heaven...

